

16. Ломов Б.Ф. Теоретические и методологические проблемы психологии / Б.Ф. Ломов. – М. : Наука, 1985. – 420 с.
17. Латфуллин Г.Р. Теория организации : [учеб.] / Г.Р. Латфуллин, А.В. Райченко. – СПб. : Питер, 2003. – 400 с.
18. Мильман В.Э. Цель как способ проектирования деятельности / В.Э. Мильман // Системные исследования. Методологические проблемы. Ежегодник. 1986. – М. : Наука, 1987. – 447 с.
19. Щедровицкий Г.П. Исходные представления и категориальные средства теории деятельности / Г.П. Щедровицкий // Разработка и внедрение автоматизированных систем в проектировании (теория и методология). Приложение I. – М. : Стройиздат, 1975. – 345 с.
20. Экимов А.И. Категория цели в науке права / А.И. Экимов // Философские проблемы государства и права. – Л., 1970.
21. Чернецький Є.Є. Публічне адміністрування адміністративно-правових заохочень : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Євген Євгенович Чернецький. – 2011. – 220 с.
22. Социальное управление : словарь-справочник / [А.Н. Аверин и др.] ; под ред. В.И. Добренкова, И.М. Слепенкова. – М. : Изд-во МГУ, 1994. – 198 с.

УДК 349.6

КУТЕРГА М.В.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ЗАСОБАМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ПРОФІЛАКТИКИ

У статті визначено поняття, з'ясовано сутність та зміст адміністративно-правової профілактики дорожньо-транспортного травматизму. Окреслено характерні ознаки цієї профілактики, визначено її місце серед інших адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху. Наведено основні напрямки оптимізації адміністративно-правової профілактики дорожнього травматизму в Україні.

Ключові слова: засоби, правові засоби, адміністративно-правові засоби, профілактика, безпека дорожнього руху, адміністративно-правова профілактика.

В статье определено понятие, раскрыта сущность и содержание административно-правовой профилактики дорожно-транспортного травматизма. Обозначены характерные признаки этой профилактики, определено ее место среди других административно-правовых средств обеспечения безопасности дорожного движения. Приведены основные направления оптимизации административно-правовой профилактики дорожного травматизма в Украине.

Ключевые слова: средства, правовые средства, административно-правовые средства, профилактика, безопасность дорожного движения, административно-правовая профилактика.

The article defines the concept, reveals the essence and content administrative-legal prevention of road traffic injuries. Indicated characteristic features of this prevention, defined its place among other administrative legal means of ensuring road safety. The main directions of optimization of administrative-legal prevention of road traffic injuries in Ukraine.

Key words: remedy, remedies, administrative remedies, prevention, road safety, administrative-legal prevention.

Вступ. Адміністративні правопорушення у сфері дорожнього руху нині стали одними з найпоширеніших протиправних діянь, які суттєво гальмують проведення соціально-економічних реформ і ставлять під загрозу законні права та інтереси громадян, суспільства і держави. Адміністративна деліктність в дорожній галузі становить складну деструктивну проблему, небезпека від якої щорічно зростає. Масштаби дорожньої деліктності, різноманітність форм її проявів, заподіяна шкода зумовлюють необхідність протидії адміністративним правопорушенням, зниження порогу їх небезпеки для законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я Україна за рівнем смертності від дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП) посідає п'яте місце в Європі з оціночним показником смертності від ДТП на 100 тис. населення 13,5 осіб. Підтвердженням тому є офіційна статистика, згідно з якою протягом 2011–2014 рр. в Україні сталося більше 118,8 тис. дорожньо-транспортних пригод, в яких загинуло більше 17,8 тис. осіб і більше 115,5 тис. отримали травми [1, с. 4].

Тільки у 2014 р. в Україні сталась 153 181 автопригода, найбільша кількість з яких припадає на м. Київ (39 814), Одеську область (13 888), Харківську область (11 155), Дніпропетровську область (10 939). Із загальної кількості ДТП у 26 084 (17%) транспортних пригодах постраждали люди [2].

Не менш жахливою залишається ситуація на автомобільному транспорті загального користування, адже лише у 2014 р. кількість загиблих у ДТП за участю автобусів збільшилася на 45,7% (!), що складає 32 особи (з 70 до 102), а також на 4,5% збільшилася кількість травмованих учасників дорожнього руху, що складає 39 осіб (з 861 до 900). При цьому найбільше таких автопригод трапилося в Дніпропетровській (15, 200%), Донецькій (11, 22,2%), Полтавській (10, 150%) та Київській (9, 50%) областях.

Подолання цієї негативної тенденції, зменшення рівня дорожньо-транспортного травматизму та стабілізації ситуації на автошляхах країни можливо досягти саме за допомогою ефективного застосування адміністративно-правових засобів забезпечення дорожньої безпеки. Водночас усталена практика постійного підвищення примусового тиску на учасників дорожнього руху не дає бажаного соціального результату. І це не дивно, адже застосування одних та майже повне ігнорування інших правових засобів зводить нанівець всі намагання виправити ситуацію на автошляхах країни. Потрібний зважений комплексний підхід, в якому мають знайти місце всі без виключення необхідні засоби адміністративно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху, насамперед профілактичної спрямованості. І це природно, оскільки попередити будь-яке небезпечне явище набагато простіше й економічно доцільніше, ніж ліквідувати його наслідки. За підрахунками міжнародних експертів, кожний долар, інвестований у профілактику ДТП, дозволяє заощадити близько 20 доларів витрат, пов'язаних із усуненням пошкоджень дорожньої інфраструктури, ремонтом транспортних засобів, лікуванням постраждалих, наданням соціальних послуг інвалідам, зниженням продуктивності праці, роботою аварійних служб [3, с. 159–160].

Постановка завдання. Отже, метою статті є вивчення засобів адміністративно-правової профілактики як важливих інструментів забезпечення безпеки дорожнього руху.

Результати дослідження. На жаль, такий достатньо ефективний спосіб протидії адміністративній деліктності у сфері дорожнього руху, як профілактика правопорушень, не став домінуючим у державній політиці, законодавчій і правозастосовній практиці. Не вирішує проблеми й наукова спільнота. Попри велику кількість виконаних українськими вченими досліджень проблем безпеки дорожнього руху (варто згадати роботи Д.В. Белиха, Д.Д. Бойко, Г.В. Галімішиної, А.В. Гаркуші, В.В. Гаркуші, С.В. Гизимчука, Г.К. Голубєвої, Т.О. Гуржія, С.М. Гусарова, М.М. Долгополової, О.В. Домашенка, В.В. Доненка, О.В. Дроздова, В.В. Єгупенка, Д.В. Жидкова, М.А. Микитюка, В.А. Мисливого, Р.І. Михайлова, О.Л. Міленіна, В.Ф. Муцка, А.М. Подоляки, О.Ю. Салманової, А.П. Сахна, А.О. Собакаря, Л.І. Сопільника, М.М. Стоцької, Я.І. Хом'яка, Є.В. Циби, В.М. Шудрікова та ін.), профілактика дорожньо-транспортної аварійності розглядається в них однобічно, переважно як невід'ємна складова загальної системи забезпечення дорожньої безпеки. Дисертаційні дослідження В.В. Новікова («Адміністративно-правові основи профілактики порушень правил дорожнього руху України»), А.В. Мілашевича («Проблеми профілактики адміністративних правопорушень на транспорті»), М.Ю. Веселова («Адміністративно-правова профілактика дитячого дорожньо-транспортного травматизму в Україні»), О.В. Дудника («Діяльність Державної автомобільної інспекції у запобіганні і протидії дитячому дорожньо-транспортному травматизму») є швидше виключенням з правил. Тому проблему забезпечення безпеки дорожнього руху шляхом застосування оптимальних засобів адміністративно-правової профілактики досі не розв'язано.

Отже, профілактика правопорушень є стратегічним напрямом у системі заходів, здійснюваних державою щодо зміцнення законності та правопорядку, у тому числі й у сфері дорожнього руху. Вона є найбільш дієвим шляхом боротьби з правопорушеннями, передусім забезпечуючи виявлення й усунення (нейтралізацію) їх витоків. Значною мірою це запобігання самої можливості здійснення правопорушень. У процесі профілактики негативні деліктологічні чинники можуть піддаватися цілеспрямованому впливу тоді, коли вони ще не набрали сили. Разом з цим арсенал засобів профілактики правопорушень дозволяє переривати протиправну діяльність, не допускаючи настання шкідливих наслідків посягань.

При цьому значущість профілактики ДТП обумовлюється не тільки супутніми економічними вигодами. Не менш важливим її аспектом є запобігання глибокій людській трагедії. Адже ніякими гроши-ма не виміряти ціну фізичних і душевних страждань потерпілих, їхніх родичів, близьких. Кожна відвернута автокатастрофа – це не просто заощаджені кошти, це чиесь урятоване життя, збережене здоров'я, не зламана доля. З огляду на колосальні масштаби дорожньої аварійності, профілактика ДТП є дієвим засобом охорони здоров'я та благополуччя нації [3, с. 160]. Крім того, вона є найбільш гуманним способом боротьби з правопорушеннями, який передбачає не покарання, а виховання, застереження членів суспільства від вчинення адміністративних проступків та інших правопорушень, потребує водночас комплексних зусиль як з боку суспільства й держави в цілому, так і з боку окремих її структур [4, с. 122].

Отже, в цілому адміністративно-правова профілактика є соціально спрямованою діяльністю держави, її органів та посадових осіб, громадських об'єднань та окремих громадян, що полягає у здійсненні заходів, спрямованих на виявлення причин та умов скоєння адміністративних правопорушень, ліквідації факторів, які сприяють формуванню антигромадської поведінки. Її спрямованість виражається у спробі ліквідувати адміністративну деліктність як соціальне явище.

Визначення профілактики адміністративної деліктності сформульоване Є.В. Додіним: «Під профілактикою адміністративної деліктності слід розуміти організовану державою діяльність формальних і неформальних утворень та окремих громадян, що здійснюється на підставі та на виконання закону з метою викорінення причин та умов, які сприяють вчиненню адміністративних проступків, і що забезпечує формування законослухняної поведінки громадян у сфері державного управління» [5, с. 79–80]. Тому, на наш погляд, профілактика порушень правил дорожнього руху є соціально спрямованою діяльністю державних органів та їх посадових осіб, громадських організацій та окремих громадян з виявлення та нейтралізації причин та умов, які сприяють вчиненню таких порушень, та ліквідації адміністративної деліктності в дорожній галузі з метою забезпечення прав та законних інтересів учасників дорожнього руху.

Значущість застосування уповноваженими на те суб'єктами адміністративно-профілактичних засобів у механізмі забезпечення безпеки дорожнього руху зумовлюється багатьма чинниками, наприклад, відсутністю необхідних коштів, а також динамічними процесами, що відбуваються в економіці та соціальній сфері держави, банкрутством суб'єктів господарювання та частотою зміною форм їх господарської діяльності, нестабільністю у сфері зайнятості, зростанням урбанізації та міграції населення, що не сприяє ліквідації таких соціальних явищ, як бідність і безробіття, жебрацтво та дитяча бездоглядність, і негативно впливає на зниження рівня злочинності та правопорушень, їх структуру, призводить до виникнення нових форм та способів протиправної діяльності [6, с. 41].

Розуміння важливого значення профілактики правопорушень знаходить свій прояв на вищому державному рівні. Так, ч. 1 ст. 6 Кодексу України про адміністративні правопорушення прямо вказує: «Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, громадські організації, трудові колективи розробляють і здійснюють заходи, спрямовані на запобігання проступкам, виявлення й усунення причин та умов, які призводять до їх вчинення, на виховання громадян у дусі високої свідомості і дисципліни, суворого додержання законів України» [7].

Це повною мірою стосується сфери дорожнього руху та його безпеки, оскільки саме дорожні делікти є найбільш масовими, небезпечними, завдають непоправної шкоди суспільству, а тому й профілактика дорожньо-транспортного травматизму має певну специфіку. Зокрема, по-перше, це діяльність, у результаті якої досягаються певні результати у вигляді зміцнення правопорядку на дорогах; по-друге, мета профілактики – зниження інтенсивності неправомірної поведінки учасників дорожнього руху; по-третє, здійснення такої профілактики визначено адміністративно-правовими нормами, які регламентують цю діяльність [8, с. 188].

Як і будь-яка діяльність, профілактика порушень правил дорожнього руху має свої цілі, якими є:

- усунення або взагалі нейтралізація причин порушень правил дорожнього руху, а також умов, що їм сприяють;

- обмеження дії негативних соціальних явищ та процесів, які не лежать у сфері адміністративної деліктності, але взаємопов'язані з нею;

- нейтралізація негативного впливу мікросередовища особи, що формує антигромадську установку особи (учасника дорожнього руху) та чинить вплив на мотивацію її поведінки;

- вплив на особу, яка за своїми морально-психологічними якостями здатна порушити правила дорожнього руху та продовжувати протиправну діяльність.

Зміст адміністративно-правової профілактики дорожньо-транспортного травматизму складають відповідні засоби (деякі вчені називають їх заходами). Наприклад, Р.І. Михайлов поділяє їх на три самостійні блоки: загальні, спеціальні та організаційно-правові заходи соціального попередження адміністративної деліктності [4, с. 126].

С.О. Захарченко, навпаки, називає п'ять головних напрямів профілактики дорожньо-транспортних проступків:

- здійснення контролю за неухильним виконанням водіями правил безпеки руху на шляхах;

– забезпечення належного технічного стану транспортних засобів, контроль за здійсненням встановлених правил експлуатації та безпеки;

– підтримка належного стану доріг та дорожніх знаків, контроль за своєчасним ремонтом шляхів. До речі, майже кожна друга аварія з тяжкими наслідками скоєна через неналежний стан доріг і вулиць, але заходи щодо усунення цих недоліків дорожніми та комунальними організаціями реалізуються вкрай незадовільно;

– висока фахова підготовка водіїв, контроль за станом здоров'я, тверезості і готовності до керування транспортом;

– «виховання» пішоходів та контроль за додержанням правил безпеки всіма учасниками руху [9, с. 67–68].

М.А. Микитюк стверджує, що сфера профілактики безпеки дорожнього руху є симбіозом людини й техніки, єдністю соціальних і технічних елементів, вона включає техніко-технологічну систему та підсистему ролей і функцій обслуговуючого та управлінського персоналу. При цьому сферу профілактики безпеки дорожнього руху науковець розглядає як систему, що містить три підсистеми, різні за функціональним призначенням і результатом: 1) техніко-технологічна підсистема «дорожній рух»; 2) підсистема обслуговування дорожнього руху; 3) підсистема управління дорожнім рухом [10, с. 82–83].

Белих Д.В. та Собакарь А.О. стверджують, що профілактика адміністративних правопорушень організовується і здійснюється в певних правових формах, які вони умовно поділили на два основних блоки: організаційний (передбачає такі форми профілактики, як виявлення причин та умов адміністративного правопорушення; облік учасників дорожнього руху – порушників ПДР й організацію щодо них профілактичного впливу; участь місцевих державних органів і громадських організацій у проведенні організаційно-масової і виховної роботи) та функціональний (передбачає рейди і спеціальні операції, які проводяться силами ДАІ; доповіді, лекції, звіти, індивідуальні та групові бесіди з питань недопущення вчинення протиправних дій у названій сфері; правова пропаганда щодо зміцнення правопорядку з використанням періодичних видань, радіо і телебачення тощо) [11, с. 93].

На нашу думку, адміністративно-правова профілактика дорожньо-транспортного травматизму передбачає використання широкого спектра засобів, кожен з яких має кінцевою метою максимальне забезпечення учасників дорожнього руху. Серед них найбільш виразно виділяються засоби адміністративно-правової профілактики:

– правового характеру. На превеликий жаль, такий важливий аспект профілактики дорожньо-транспортного травматизму, як її належне правове забезпечення, здійснюється в основному на рівні підзаконних нормативно-правових актів (наприклад, розпорядження МВС від 21 травня 2009 р. № 466 «Про організацію роботи підрозділів ДАІ з профілактики правопорушень із застосуванням засобів фото- і кінозйомки, відеозапису»). Не містить концептуальних положень щодо організації профілактики дорожньо-транспортної аварійності і Закон України «Про дорожній рух». Не розв'язує проблеми також і нове поліцейське законодавство України. Свідченням тому є Закон України «Про Національну поліцію», в якому профілактика правопорушень як важливий поліцейський захід повністю проігноровано;

– організаційно-управлінського характеру, що передбачає створення ефективної системи управління безпекою руху, покращення координації діяльності органів виконавчої влади у цій сфері, залучення до забезпечення безпеки дорожнього руху громадських формувань, забезпечення оптимальної організації дорожнього руху, залучення додаткових сил і засобів для посилення ефективності нагляду за дорожнім рухом на аварійно небезпечних ділянках вулиць і доріг тощо;

– програмно-цільового характеру, передбачає стратегічне планування та відповідне програмне забезпечення конкретних заходів забезпечення безпеки дорожнього руху, в тому числі профілактичної спрямованості. Наприклад, в інших країнах (насамперед розвинутої автомобілізації) проблему зниження рівня дорожнього травматизму розв'язують шляхом розробки і прийняття різних профілактичних програм, які мають міжвідомчий характер, в їх реалізації беруть участь різні органи державної влади та управління. У більшості європейських країн програми забезпечення безпеки дорожнього руху є самостійним документом, а у деяких країнах така програма є складовою частиною більш масштабних проектів. Багато держав, крім національних програм забезпечення безпеки дорожнього руху, мають також регіональні і навіть місцеві програми, затверджені відповідно регіональними або місцевими органами виконавчої влади. При цьому можна виділити три основних принципи, на основі яких розробляються національні програми: 1) аналіз причин аварійності; 2) розробка та організація проведення економічно ефективних заходів, спрямованих на досягнення зниження травматизму на дорогах; 3) відстеження результатів проведених заходів та коригування обраних напрямків [12, с. 192–193]. Цього, на жаль, не можна сказати про наше програмне забезпечення профілактики дорожньо-транспортної аварійності. Навіть у Концепції Державної цільової програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2016 р., схваленої постановою Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2012 р. № 771, профілактиці аварійності не приділено належної уваги, зокрема, лише позначено, що «розв'язання проблеми безпеки дорожнього руху здійснюватиметься шляхом під-

вищення ефективності профілактичної роботи, спрямованої на запобігання дорожньо-транспортному травматизму, та рівня правосвідомості учасників дорожнього руху»;

– аналітично-оціночного характеру, що передбачає створення в країні аналітичної установи, відповідальної за постійний моніторинг дорожньо-транспортної аварійності, надання вичерпної інформації про її масштаби, структуру, динаміку, соціально-економічні наслідки тощо. Тому абсолютно правильним є твердження, що в управлінні безпекою дорожнього руху дотепер немає системи оцінки діяльності щодо профілактики ДТП і зниження небезпеки їх наслідків [13, с. 92];

– психологічного характеру, що передбачає застосування так званої «шокової терапії» – використання в попереджувальних цілях фотографій з місць ДТП, транспортних засобів, що одержали значні пошкодження тощо;

– соціально-економічного характеру, що зумовлюється належним фінансуванням заходів забезпечення безпеки дорожнього руху, підвищенням рівня соціальної захищеності учасників дорожнього руху тощо;

– пропагандистсько-виховного характеру, які передбачають виступи у засобах масової інформації за тематикою безпеки дорожнього руху, проведення роз'яснювальної роботи серед різних категорій учасників дорожнього руху, використання наочної агітації, обстеження навчальних закладів, що здійснюють підготовку водіїв, забезпечення функціонування загонів юних інспекторів руху і т. п.;

– медичного характеру. Прикро, але факт: за багатьма об'єктивними критеріями медичне забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні не відповідає нагальним вимогам часу. Як свідчать результати спеціальних досліджень, значна частина летальних наслідків ДТП (близько 20%) зумовлена проблемами при наданні медичної допомоги на «догоспітальному» етапі, а саме: прибуттям бригади «швидкої допомоги» зі значною затримкою (34,3%); слабкою підготовкою медичного персоналу (24,6%); порушеннями правил транспортування постраждалих (21,2%); відсутністю в учасників дорожнього руху знань, вмінь і навичок, потрібних для надання першої допомоги (19,2%); відсутністю засобів екстреного виклику рятувальних служб (16,3%); браком протишокових і знеболюючих засобів, а також засобів для зупинки кровотечі (12,5%); бідністю медичних наборів, недосконалістю засобів іммобілізації (10,4%) [14, с. 79];

– технічного характеру, які передбачають використання в діяльності контрольно-наглядових органів новітніх технічних засобів нагляду за дорожнім рухом, контролю за технічним станом транспортних засобів, впровадження додаткових засобів регулювання дорожнього руху, поліпшення якості вулично-дорожньої мережі тощо.

Висновки. Отже, адміністративно-правова профілактика дорожньо-транспортних пригод (порушень правил дорожнього руху) є комплексом засобів правового, організаційно-управлінського, програмно-цільового, аналітично-оціночного, психологічного, соціально-економічного, пропагандистсько-виховного, медичного та технічного характеру, які здійснюються уповноваженими на те суб'єктами з метою зниження рівня дорожньо-транспортної аварійності, усунення її причин та умов, забезпечення безпеки дорожнього руху в цілому.

На наше переконання, стан адміністративно-правової профілактики дорожньо-транспортного травматизму в Україні не є оптимальним, про що свідчить аварійність на автошляхах країни. Саме в цій сфері спостерігається дефіцит правового регулювання, організації, ресурсів, соціальної підтримки і низки інших джерел її здійснення. Тому основними напрямками оптимізації адміністративно-правової профілактики дорожнього травматизму мають стати:

а) перетворення нині реалізованих заходів профілактики дорожніх правопорушень у цілісну систему, що вимагає визначення ієрархії її цілей, створення необхідних організаційних структур, забезпечення моніторингу та контролю адміністративно-профілактичної діяльності публічною владою і суспільством в цілому, насамперед, для розмежування профілактичних функцій і визначення можливостей суб'єктів цього виду діяльності, підвищення їх статусу і т. д.;

б) розробка окремих специфічних профілактичних заходів, методики і тактики їх проведення;

в) вдосконалення інформаційного, правового та організаційного забезпечення здійснення профілактичної діяльності в дорожній сфері;

г) одержання необхідної соціальної підтримки;

г) налагодження корисних для країни міжнародних зв'язків у цій сфері.

Наостанок хотілося б іще раз підкреслити принципову необхідність оптимізації адміністративно-правової профілактики дорожньо-транспортного травматизму на системній основі і розробки послідовної стратегії її розвитку.

Список використаних джерел:

1. Бойко Д.Д. Адміністративно-деліктне забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні : дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Д.Д. Бойко. – Дніпропетровськ, 2015. – 197 с.
2. Статистичні відомості про дорожньо-транспортні пригоди на території України за 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://gktb.org/wp-content/uploads/2015/01/statistika_dtp-2014.pdf.
3. Гуржій Т.О. Адміністративно-правове забезпечення профілактики дорожньо-транспортних

пригод: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення / Т.О. Гуржій // Право і суспільство. – 2012. – № 1. – С. 159–163.

4. Михайлов Р.І. Забезпечення адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері безпеки дорожнього руху : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07 / Р.І. Михайлов. – Донецьк, 2011. – 203 с.

5. Додин Е.В. Административная деликтология: Курс лекций / Е.В. Додин. – Одесса : АО «Бахва», 1997. – 116 с.

6. Будник С.І. Адміністративно-правове забезпечення протидії правопорушенням у сфері безпеки дорожнього руху : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07 / С.І. Будник. – К., 2013. – 225 с.

7. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – додаток № 51. – Ст. 1122.

8. Сопільник Л.І. Теорія та практика адміністративно-правового регулювання організації безпеки дорожнього руху в Україні : дис. докт. юрид. наук : 12.00.07 / Л.І. Сопільник. – Х., 2012. – 427 с.

9. Захарченко С.О. Проблеми профілактики дорожньо-транспортних пригод / С.О. Захарченко // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2001. – Спецвипуск. – С. 65–69.

10. Микитюк М.А. Правові основи управління профілактикою безпеки дорожнього руху / М.А. Микитюк // Право України. – 2005. – № 5. – С. 81–85.

11. Собакарь А.О., Белих Д.В. Адміністративна діяльність Державної автомобільної інспекції МВС України : [монографія] / Д.В. Белих, А.О. Собакарь – К. : «МП Леся», 2015. – 196 с.

12. Борзых С.А. Уголовная политика зарубежных стран в сфере безопасности дорожного движения / С.А. Борзых // Вестник Тюменского института повышения квалификации сотрудников МВД России. – 2015. – № 1(4). – С. 190–198.

13. Собакарь А. О. Державний контроль за безпекою руху транспортних засобів: проблеми теорії і практики : [монографія] / А. О. Собакарь. – Донецьк : ДЮІ МВС України, ПП «ВД «Кальміус», 2011. – 492 с.

14. Евдокимов Е.А. Неотложная медицина как основа совершенствования оказания медицинской помощи пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях / Е.А. Евдокимов // Неотложная медицина в мегаполисе : материалы международного форума, (Москва, 21 апреля 2006 г.). – М. : ГЕОС, 2006. – С. 78–80.

УДК 342.9: 347

МАЙДАНЕВИЧ А.Г.

ОСНОВНИ ОЗНАКИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

У статті досліджуються основні ознаки адміністративно-правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності, робиться висновок, що в залежності від виду правопорушень особа з метою охорони прав і законних інтересів вибирає шляхи реалізації способів захисту порушених прав.

Ключові слова: адміністративно-правова охорона, власність, інтелектуальна власність, охорона, захист, правопорушення.

В статье исследуются основные признаки административно-правовой охраны и защиты прав интеллектуальной собственности, делается вывод, что в зависимости от вида правонарушений лицо в целях охраны прав и законных интересов выбирает пути реализации способов защиты нарушенных прав.

Ключевые слова: административно-правовая охрана, собственность, интеллектуальная собственность, охрана, защита, правонарушения.

The article examines the main features of administrative and legal protection and enforcement of intellectual property rights, it is concluded that, depending on the type of crime, the person in order to protect the rights and legitimate interests picks ways to implement methods to protect rights.

Key words: administrative, legal protection, property, intellectual property, health, defense, offense.

© МАЙДАНЕВИЧ А.Г. – здобувач (Науково-дослідний інститут публічного права)